

Broj 17, maj 2009. godine

Poštovani čitatelji,

U novom broju Biltena donosimo informacije o događajima koji su obilježili protekli period. Izdajamo 29. sastanak EPRA-e održan u Talinu, drugu konferenciju "ICT - infrastruktura i industrija u funkciji bržeg ekonomskog razvoja" u Tuzli, te Regionalni seminar i ministarski okrugli sto koji je održan u Beogradu na temu prelaska sa analognog na digitalno emitovanje. Spomenutim događajima prisustvovali su i predstavnici iz Bosne i Hercegovine. U majskom broju također objavljujemo i informacije o kompresiji i video formatima, sa tabelom standarda koji su trenutno aktuelni, kao i ostale relevantne vijesti iz svijeta.

AKTIVNOSTI

DUNJA MIJATOVIĆ PONOVO IMENOVANA ZA PREDsjedNICU EPRA-e

Novi izvršni odbor EPRA-e

Na 29. sastanku održanom u Talinu u Estoniji, Dunja Mijatović, direktorica Sektora za emitovanje Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, jednoglasno je po drugi put, izabrana za predsjedavajuću Evropske platforme regulatornih tijela (EPRA), na period od dvije godine. Na skupu u Talinu imenovan je i novi Izvršni odbor.

Dunja Mijatović je uključena u aktivnosti Odbora kao potpredsjednik od maja 2003. godine. Predsjedavajuća je postala u maju 2007. godine.

U svom govoru povodom reizbora, Dunja Mijatović je naglasila važnost jačanja saradnje između medijskih regulatora u Evropi baziranih na dvije temeljne EPRA vrijednosti, nezavisnost i transparentnost.

U ovom broju:

[DTT FORUM AKTIVNOSTI](#)
[DVB-T INFO](#)

[VIJESTI](#)
[POJMOVNIK](#)

U realizovanju zadataka, predsjedavajućoj će biti od pomoći Sekretarijat i Odbor kojeg čine četiri potpredsjednika.

EPRA je renomirana platforma regulatora osnovana u aprilu 1995. godine u Malti, a čine je 52 regulatorna tijela iz cijele Evrope.

Cilj EPRA-e je uspostavljanje foruma na kojem će se neformalnom diskusijom razmjenjivati mišljenja regulatornih tijela u oblasti emitovanja, a u svrhu razmjene informacija koja se odnose na pitanja i primjenu regulative u oblasti emitovanja na nacionalnom i Evropskom nivou. Stalni posmatrači EPRA-e su predstavnici Evropske komisije i Vijeća Evrope.

Izvor: EPRA Sekretariat <http://www.epra.org>

EPRA - 29. SASTANAK U TALINU

Sastanku u Talinu je prisustvovalo 125 delegata iz 40 zemalja, te 49 regulatora uz prisustvo stalnih posmatrača iz Evropskog

Audiovizuelnog Observatorija i Evropske Komisije.

Posebna dobrodošlica upućena je Andaluzijskom audiovizuelnom vijeću (El Consejo de Andalucía Audiovizualna - CAA) iz Španjolske, koji je pristupio EPRA-i kao 52. članica.

Prvi dio sastanka bio je posvećen komercijalnim komunikacijama i problemima koji se odnose na Direktivu o AVMS, odnosno pitanja koja su identifikovana kao "sporna" ili neriješena u TVWF direktivi.

Chris Banatvala, iz britanskog Ofcom-a, informisao je prisutne o trenutnom stanju provođenja Direktive o AVMS u Velikoj Britaniji.

Angeliki Flyntzani, iz Nacionalnog vijeća Grčke za radio i televiziju, predstavila je glavne tačke koje je potrebno preduzeti prilikom promjena odredbi Direktive o plasmanu proizvoda i istakla najnovije trendove u različitim državama članicama.

Margaret Tumelty iz Irske (Broadcasting Commission of Ireland) izvjestila je prisutne o iskustvu Irske, u oblasti reklamiranja dječije hrane i regulacijama koje se odnose na hranu, uopšte.

Tema drugog dijela sastanka bilo je pitanje transparentnosti i odgovornosti regulatornih tijela.

Profesor François Jongen založio se za veću odgovornost regulatornih tijela prema javnosti.

U daljoj raspravi diskusija se vodila oko tri glavna pitanja:

Kome bi regulatorna tijela trebala biti odgovorna i transparentna?

Odgovornost i transparentnost regulatornih tijela u odnosu na probleme?

Koji su mehanizmi najdjelotvorniji?

U nastavku sastanka, radne grupe prezentirale su materijale iz različitih tematskih područja.

Dok je prva radna grupa predstavila pregled poteškoća vezanih za digitalno radio emitovanje, druga grupa se usmjerila na pristup audiovizuelnim uslugama osoba sa invaliditetom i ulozi regulatora u tom procesu.

Posljednja grupa usmjerila se na zaštitu maloljetnika, raspravljajući o televizijskim kanalima za djecu (Baby TV Channels) i saradnji regulatora u pogledu prikazivanja pornografskog sadržaja.

Slijedeći sastanak EPRA-e zakazan je u njemačkom Dresdenu od 14. do 16. oktobra 2009. godine.

Izvor: <http://www.epra.org>

PRVA KONFERENCIJA „NOVI SMJEROVI U RAZVOJU MEDIJA“

Delegacija Regulatorne agencije za komunikacije BiH učestvovala je na Prvoj konferenciji ministara odgovornih za medije i komunikacijske usluge pod nazivom „Novi smjerovi u razvoju medija“ koja je održana u Reykjaviku 28. i 29. maja.

Konferenciji su prisustvovali predstavnici članica Vijeća Evrope, Evropske unije, predstavnici medija i nezavisnih asocijacija. Cilj konferencije je bio da se odredi program djelovanja Vijeća Evrope, a koji bi obuhvatio nove izazove u medijima i komunikacijskim uslugama.

Stalni razvoj informacijskog društva i konvergencija medija postavljaju nova pitanja koja se odnose na demokratiju i ljudska prava. Šta se može nazvati medijima, koje su posljedice novih medija, kako prići digitalnim medijima, zaštititi privatnost, slobodu izražavanja i

informacije, samo su neka od pitanja na koja su učesnici konferencije pokušali odgovoriti.

Na konferenciji je usvojena deklaracija koja navodi da Vijeće Evrope treba preispitati pojam medija, utvrditi kriterije za razlikovanje medija i medijskih usluga. Usvojene su i tri rezolucije: Rezolucija koja se odnosi na značenje medija, kritične izvore sa Interneta, zaštitu slobode izražavanja i Rezolucija koja se odnosi na antiterorističke zakone koji su u skladu sa standardima Vijeća Evrope i Evropskog suda za ljudska prava.

Na kraju konferencije usvojen je Akcijski plan sa smjernicama za budući rad u oblasti Interneta i medija.

Izvor:

http://www.coe.int/t/dc/files/ministerial_conferences/2009_media_communication/default_EN.asp

DVB-T INFO

MPEG4 i video kompresija

Kao što smo već ranije pisali, prilikom uvođenja digitalne zemaljske radiodifuzije u Bosni i Hercegovini će se koristiti DVB-T standard sa MPEG-4 (H.264/AVC) sistemom kompresije. Od izbora načina kompresije i izbora DVB-T sistema zavisi broj TV kanala koji se mogu emitirati u jednom allotmentu.

MPEG-4 - standard kodiranja audio i video digitalnih podataka, predstavljen je 1998. godine od strane ISO / IEC Moving Picture Experts Group (MPEG), formalni standard ISO / IEC 14496. Namijenjen je za sisteme sa niskim kapacitetima i frekvencijskom širinom, kao što su mobilni i video telefoni, ali razvijen od složenije kompresije algoritama i restrikcija za podatke.

MPEG-4 je standard koji je u stalnom razvoju i podijeljen je u nekoliko dijelova, odnosno nivoa. Kompanije često ne preciziraju na koji nivo kompatibilnosti MPEG-4 se pozivaju. Upotreba MPEG-4 kasnije je proširena na multimedijske standarde kodiranja.

Korištenje novijih verzija MPEG kodiranja štedi potrebni mrežni kapacitet za prenos audio i video signala. Kao prvo, potrebno je postaviti pitanje: „Zašto se video mora kompresovati?“ Glavni cilj kompresije je da se obezbijedi što je moguće veći kvalitet uz što manju veličinu podataka koji se prenose. Skoro svi video formati koriste video kompresiju. Nekompresovani video zauzima previše memorije.

Programski sadržaji HDTV kvaliteta zahtijevaju prenosni kapacitet koji je približno četiri puta veći nego pri prenosu programa standardne kvalitete digitalnog emitiranja (SD). Zbog toga su razvijeni standardi koji omogućuju smanjivanje potrebnog prenosnog kapaciteta, a istovremeno

ne dovode do smanjenja kvalitete, tako da se programi mogu efikasno prenositi preko mreže za zemaljsko digitalno emitiranje.

Organizacija VCEG (Video Coding Experts Group) je standardizovala slijedeće kompresije video formata i pomoćnih standarda:

H.120	Prvi digitalni video koding standard nastao 1984. sa diferencijalnim PCM (Pulse-code modulation), skalarnom kvantizacijom, kodiranjem promjenjive dužine i prekidačem za quincunx ii njegova verzija nastala 1988 sa dodatnom kompenzacijom pokreta i pozadinom.
H.261	Standard nastao krajem 1990. godine, praktično prvi digitalni video coding standard. Svi naknadni međunarodni standardi video kodiranja se baziraju na njegovom dizajnu.
H.262	Standard po sadržaju identičan ISO/IEC MPEG-2 standard (ISO / IEC 13818-2). Ovaj standard je razvijen udruženim partnerstvom VCEG i MPEG, i time je postao zajednički standard obje organizacije.
H.263	Standard nastao kao bolja verzija na temelju iskustva H.261, MPEG-1 i MPEG-2 standarda. Prva verzija H.263 je završena 1995. i osigurava odgovarajuću zamjenu za standard H.261.
H.263v2	Također poznat kao H.263 + ili verzija H.263 iz 1998. godine je neformalni naziv drugog izdanja H.263 međunarodnog video kodiranog standarda. Podržava kompletan tehnički sadržaj originalne verzije standarda, ali sa dodatnim mogućnostima koje unapređuju H.263 (smanjen gubitak podataka u prenosnom kanalu). H.263 je završen krajem 1997. godine ili početkom 1998. godine, a poslije njega dolazi H.263 + + sa dodatnim mogućnostima izašao u 2000.
H.264:	Advanced Video Coding (AVC) je najnoviji u nizu međunarodnih standarda video kodiranja, trenutno najmoćniji i nama najinteresantniji standard. Nastao 2001. godine od strane Joint Video Team (JVT) sastavljen od stručnjaka iz ITU-T Video Coding Experts Group (VCEG) i ISO / IEC-a Moving Picture Experts Group (MPEG).
ITU-T H.264 i ISO / IEC MPEG-4 nivo 10 standard	Formalno, ISO / IEC 14496-10 su tehnički identični. Konačni nacrt na prvoj verziji standarda je dovršen u maju 2003. Kao što je bio slučaj sa prethodnim standardima, svojim dizajnom nudi najnoviju ravnotežu između efikasnosti kodiranja, implementacije složenosti i troškova baziranih na VLSI tehnologija (CPU, DSPs, ASICs, FPGAs, itd).
H.265:	Standard koji još nije završen, očekuje se 2010. godine ili kasnije.

VIJESTI

JAVNA RASPRAVA O NACRTU STRATEGIJE I AKCIONOG PLANA

Srbija
22/05/ 2009

Ministarstvo za telekomunikacije i informaciono društvo pokreće javnu raspravu radi pribavljanja mišljenja stručne i šire javnosti o nacrtu Strategije i Akcionog plana za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje radio i televizijskog programa u Republici Srbiji.

Izvor:

http://www.mtid.gov.rs/aktivnosti/javne_konsultacije/strategija_i_akcioni_plan_za_prelazak_na_digitalno_emitovanje.521.html

140 AUSTRALIJSKIH DOLARA ZA PROCES PRELASKA NA DIGITALNO EMITOVANJE

Australija
12/05/2009

Federalni budžet je dodijelio 140 miliona australijskih dolara (78 miliona eura) u fond za proces prelaska sa analognog na digitalno emitovanje. Taj novac će biti dodijeljen u naredne tri godine, i bit će iskorišten za promotivnu kampanju i za pomoć za

domaćinstva sa niskim primanjima u Južnoj Australiji, Victoriji i Queenslandu.

Isključenje analognog emitovanja će početi u prvoj polovini 2010. godine u Victorija regiji u okruženju Mildure. Ostatak Victorije, Južna Australija i Queensland će u potpunosti preći na digitalno emitovanje do kraja 2011. godine.

U fond javnog servisa ABC dodijeljeno je i 67 miliona australijskih dolara (37,5 miliona eura). Taj novac će biti raspoređen u naredne tri godine za finansiranje novih usluga za djecu koji će ponuditi ABC3 na DTT platformi.

Izvor: [Rapid TV News](#)

MEDIASET POD ISTRAGOM

Italija
12/05/2009

Regulator za komunikacije Republike Italije Agcom će istražiti da li komercijalni emiter Mediaset drži dominantnu poziciju na DTT tržištu i uticaj koji to može imati na kompetitivnost.

Trenutno zakonodavstvo zabranjuje jednom emiteru da obezbijedi više od 20 % od ukupnih televizijskih programskih usluga na DTT platformi. Mediaset obuhvata 33% usluga na DTT platformi, odnosno nudi 14 od 43 nacionalna servisa.

Isključujući dva servisa koja su dostupna u okviru Mediaset pay-DTT platformi, a koji nisu u vlasništvu Mediaset-a, Studio Universal i Steel, udio Mediaset-a na DTT platformi pada na 28%. Uprkos istrazi, Mediaset objavljuje planove za pokretanje DTT servisa, Italia 2 do kraja ove godine.

Izvor: [advanced-television.com](#)

ODRŽAN PRVI MINISTARSKI SKUP U OBLASTI DIGITALIZACIJE

Srbija
27/04/2009

U Narodnoj skupštini Republike Srbije održan je Regionalni seminar i ministarski

okrugli sto o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje televizijskog programa, koji je okupio više od 19 visokih delegacija iz Centralne i Istočne Evrope.

Rezultati sa ministarskog okruglog stola

Cijela regija Centralne i Istočne Evrope je u procesu prelaska sa analognog na digitalno emitovanje. U saradnji sa ITU-om, Ministarstvo telekomunikacija informacijskog društva Republike Srbije ugostilo je subregionalni seminar i ministarski okrugli sto na temu prelaska sa analognog na digitalno terestrijalno televizijsko emitovanje u Centralnoj i Istočnoj Evropi, u Beogradu od 27. do 29. aprila 2009. godine. Ministarski okrugli sto je organizovan kako bi se bolje razumjela kompleksnost procesa prelaska sa analogne na digitalno emitovanje i kako bi se definisao put nadolazećeg gašenja analognog emitovanja u istoj regiji. Ovaj događaj je okupio iskusne administracije u ovim pitanjima, kako bi razmijenili iskustva i najbolju praksu pokrivajući pravne, tehničke i ekonomske aspekte procesa prelaska sa analognog na digitalno emitovanje.

Republika Srbija je 2006. godine u Ženevi potpisala sporazum GE06 i time se obavezala da najkasnije do 17. juna 2015. godine pređe na digitalno emitovanje radio i televizijskog programa, što su dužne da urade i sve evropske zemlje. Ubrzan proces prelaska sa analognog na digitalno emitovanje očekuje se do početka 2010. godine. Preporuka Evropske Komisije članicama EU je da potpuni prelazak na digitalno emitovanje bude završen do početka 2012. godine.

Učesnici ministarskog okruglog stola su se složili da pozovu vlade da:

- “pokušaju ubrzati proces prelaska u Centralnoj i Istočnoj Evropi kako bi se sve završilo do 2012. godine.”
- “usvoje nove tehnologije i standarde za digitalni radio i televiziju, posebno za kompresiju digitalnih podataka i za emitovanje digitalnog terestrijalnog radija i televizije.”
- “nastave posao na harmonizaciji radiofrekventnog spektra u Istočnoj i Centralnoj Evropi

Ovom prvom ministarskom skupu u oblasti digitalizacije prisustvovala je i delegacija Bosne i Hercegovine.

ITU očekuje od ovog sastanka da se ubrza bilateralna i multilateralna kooperacija na polju telekomunikacija, te da će proces prelaska sa analognog na digitalno emitovanje biti uspješan u cijeloj Centralnoj i Istočnoj Evropi.

Kompletan prilog se može naći na stranici Ministarstva za telekomunikacije i informaciono društvo Republike Srbije:

Izvor: <http://www.mtid.gov.rs/aktivnosti/aktuelno.489.html>

"ICT - INFRASTRUKTURA I INDUSTRIJA U FUNKCIJI BRŽEG EKONOMSKOG RAZVOJA"

Bosna i Hercegovina
08/05/2009

U organizaciji Međunarodnog poslovnog foruma "Perspektive" u Tuzli je 7. i 8. maja održana Druga konferencija "ICT - infrastruktura i industrija u funkciji bržeg ekonomskog razvoja".

Konferencija je obuhvatila tri trenutno najznačajnije globalne oblasti ICT-a - infrastrukturu, industriju i obrazovanje. Kako je naveo predsjednik Programskog

odbora prof.dr. Himzo Bajrić, na skupu se razgovaralo o tehnologijama 3G, digitalizaciji razvoja širokopojasnosti, klasterima, tehnološkim parkovima, elektronskoj vladi i upravi kao i o elektronskom poslovanju. Glavni prateći sadržaj konferencije bila je sajamska prezentacija informatike, telekomunikacija, elektronika i multimedije "I.T.E.M. 2001".

Na konferenciji je učestvovalo oko 150 učesnika iz BiH i susjednih zemalja među kojima su i predstavnici Regulatorne agencije za komunikacije BiH.

U okviru konferencije je obilježen i 17. maj - Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva, prezentacijom teme "Zaštita djece u cyber prostoru" koju je definirao ITU - Međunarodna unija telekomunikacija.

Izvor: BH Telecom www.bhtelecom.ba

POJMOVNIK

Compression - koristi se u prenosu digitalnih podataka, smanjuje i uklanja suvišne informacije u digitalnoj slici i zvuku, bez gubitka kvaliteta slike. Omogućuje isporuku više programa u jednom kanalu.

Codec (Coder-decoder) - uređaj koji služi za kompresiju i dekompresiju podataka za audio i video tokove. U telekomunikaciji *codec* je uređaj koji kodira i dekodira signal. **Coder** pretvara analogni signal u digitalni (A/D), a **decoder** pretvara digitalni u analogni (D/A).

Frame - slika, blok; odnosi se na prenos paketa podataka bita u određenim kodovima i formatu. Obično sadrži upute i informacije za adresiranje i otkrivanje grešaka. U PAL sistemu jedna slika ima 625 linija.

Frame rate - mjeri broj prikazanih sličica u sekundi (fps). Što je veći frame rate, pokreti u slikama postaju mekši. Nizak frame rate čini da slika izgleda neprirodno.

